

<i>№ з/п</i>	<i>Вид господарського ризику</i>	<i>Коротка характеристика ризику, його наслідки</i>
1	2	3
		миротворчості у зонах конфлікту, відсутність соціальної підтримки окупованих територій (гуманітарна допомога, благодійна діяльність тощо))

Ідентифікація ризиків бізнесу в умовах гібридної війни дозволяє керівництву підприємства розробити ефективну систему управління, зокрема ризик-менеджменту, створити необхідну інформаційну систему компанії (включаючи відповідне облікове забезпечення) задля уникнення вищезгаданих ризиків або мінімізації впливу їх негативних наслідків на фінансовий стан суб'єкта господарювання та соціально-економічний стан зони конфлікту в цілому.

УДК 657.1.012

Ганусич В.О.

к.е.н., доцент

доцент кафедри обліку та аудиту

ДВНЗ «Ужгородський національний університет»

м. Ужгород, Україна

ЕКОЛОГІЧНА СКЛАДОВА ОБЛІКОВОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ПРОЦЕСУ СТАЛОГО РОЗВИТКУ

Серед глобальних проблем людства чільне місце посідає несприятлива екологічна ситуація. Світове суспільство активно шукає способи зменшення негативного впливу життєдіяльності людини на довкілля. За допомогою економічних важелів вирішують досить широке коло екологічних проблем: від раціонального природокористування до скорочення забруднення навколишнього середовища. Але багато зусиль зводиться нанівець недосконалою системою бухгалтерського обліку, яка нині не оперує достатнім обсягом екологічних показників.

Розробка спеціальних облікових процедур, що стосуються процесів природокористування знаходить своє відображення у працях вітчизняних вчених: Й.Я. Даньківа [1], І.В. Замули [2], О.М. Кондратюк [3], В. С. Лень [4], О. М. Колівешко, О.І. Гриценко [5].

Для комплексного вирішення питань побудови екологічного обліку та екологічного контролю діяльності підприємства необхідно визначити їх місце у системі інформаційного забезпечення процесу управління. Серед сучасних цілей управління виділяється мета – підтримання концепції сталого розвитку, яка прийнята спеціальною комісією ООН і передбачає задоволення сучасних потреб людства без шкоди для задоволення потреб майбутніх поколінь. Концепція сталого розвитку включає три складові: економічну, соціальну та

екологічну. Відповідно, інформація, яка формується у складі системи бухгалтерського обліку має відображати ці три ключові аспекти діяльності людини. Наразі, домінує економічна складова. Впровадження екологічного аспекту в систему бухгалтерського обліку вимагає з'ясування його місця і мети.

Для органічного поєднання в обліку економічного та екологічного ефектів необхідно враховувати в обліку господарських процесів їх економічну та екологічну складову. Складність відображення екологічної складової полягає в тому, що природні ресурси споживаються практично безкоштовно (їх вартість нікому не відшкодовується). Отже, зміни в природному середовищі та природних ресурсах, викликані господарською діяльністю, не піддаються оцінці та в обліку не відображаються. Це суперечить важливому принципу бухгалтерського обліку – повного висвітлення, який передбачає, що фінансова звітність повинна містити всю інформацію про фактичні та потенційні наслідки господарських операцій і подій.

Для повноцінного впровадження екологічної складової необхідно значно розширити коло об'єктів обліку, методів та процедур. Екологічна складова облікового забезпечення процесу сталого розвитку має включати два структурні компоненти:

- об'єктивне відображення використання відновлюваних та не відновлюваних природних ресурсів як повноцінних об'єктів обліку;
- відображення впливу господарської діяльності на екологію, при цьому обліку мають підлягати як процеси забруднення та іншого негативного впливу на навколишнє середовище, так і природоохоронні заходи, які проводить підприємство.

Потрібна переорієнтація облікових механізмів із споживацького підходу на ресурсозберігаючий, екологічний підхід. Основна мета підприємницької діяльності – отримання прибутку, в повній мірі може бути реалізована лише тоді, коли підприємство раціонально розпоряджається природними ресурсами. Тоді прибуток можна отримати не тільки у короткочасній перспективі, а й забезпечити стійкий розвиток на довготривалу перспективу.

Реальні процеси реформування бухгалтерського обліку лишаються осторонь підтримання концепції сталого розвитку. Передусім, це можна пов'язати з недосконалою методологічною базою. Зокрема облікові процедури, що стосуються природокористування та природоохоронних заходів, які розробляються вітчизняними та зарубіжними вченими наразі розрізнені та не мають спільного теоретичного підґрунтя. Визначення чітких орієнтирів розвитку екологічного обліку дозволить створити потужну повноцінну інформаційну базу управління сталим розвитком.

Метою запровадження екологічної складової облікового забезпечення процесу сталого розвитку є повне та об'єктивне відображення позитивного і негативного впливу господарської діяльності людини на зміни у кількісному та якісному складі природних ресурсів, забруднення навколишнього середовища,

порушення екологічного балансу, а також відображення процесів раціонального природокористування та проведення природоохоронних заходів.

Список використаних інформаційних джерел

1. Даньків Й.Я.. Облік витрат в промисловості на охорону навколишнього середовища та покращення техноекологічної ситуації/ Й.Я. Даньків, М.Я. Остап'юк, П.Ю. Остап'юк // Науковий вісник Ужгородського університету. Серія: Економіка. – Ужгород, 2016. – Випуск 1 (47) – С. 446-450.
2. Замула І.В. Економ-теоретичні передумови бухгалтерського обліку екологічної діяльності підприємства [Електронний ресурс] / І.В. Замула // Економіка: реалії часу. Науковий журнал. – 2012. – № 2 (3). – С. 147-152. – Режим доступу до журн.: <http://www.economics.opu.ua/n3.html>
3. Кондратюк О.М. Роль і місце фінансового екологічного обліку у вирішенні проблем охорони навколишнього середовища / О.М. Кондратюк // Економіка: проблеми теорії і практики : зб. наук. праць : в 5 т. – Дніпропетровськ: ДНУ, 2005. – Вип. 201. – Т. III. – С. 600-606.
4. Лень, В. С. Екологічний облік: поняття та зміст / В. С. Лень, О. М. Колівешко // Вісник Чернігівського державного технологічного університету. Серія: Економічні науки. – 2014. – № 2 (74). – С. 223-229.
5. Гриценко О.І. Екологічний облік: визначення перспектив та основних засад упровадження / О.І. Гриценко // Економіка і суспільство. Мукачівський державний технологічний університет. – 2016. - №2. – с. 678-683.

УДК 657.471

Гарасим П.М.
д.е.н., професор
завідуючий кафедри обліку і аудиту
ДВНЗ «Національний лісотехнічний університет України»
м. Львів, Україна
Новак У.П.
к.е.н., доцент
доцент кафедри обліку і аудиту
ДВНЗ «Національний лісотехнічний університет України»
м. Львів, Україна

ВПЛИВ ЧИННИКІВ НА ФОРМУВАННЯ ДОХОДІВ СУБ'ЄКТІВ ГОТЕЛЬНОГО ГОСПОДАРСТВА

Готельне господарство є одним з найперспективніших і успішно функціонуючих напрямків бізнесу в Україні. Готелі все частіше перетворюються на туристичний повносервісний комплекс, у якому надаються безліч різних послуг. Як і будь-яке підприємництво, готельне господарство